

NOG OOSTENDSE (KIJK)BOEKEN OPNIEUW BEKEKEN

door Norbert HOSTYN

Johannes BOOZ, Oostendenaars, (Oostende, 1994).

(MA TU VU?)

In 1994 publiceerde de Keulense fotograaf Johannes Booz een fotoboek "Oostendenaars". Booz is een echte Oostende-lover die ook vóór het boek, in tempore non suspecto dus, meermaals naar Oostende kwam en zich graag neervleide op het caféterras aan het Marie-Joséplein, toen één zijde van deze wondere site nog door de oude "Bouchery" was ingenomen. Een schitterend stadsdecor was dat.

Het principe voor "Oostendenaars" was als volgt : in het Kursaal organiseerde Booz een tijdelijke studio. Een fotografeerplek met enkele eenvoudige accessoires : wat sokkels, draperieën, doeken, en stoelen. Daar nodigde Booz hen uit: de Oostendenaars die hij persoonlijk had leren kennen, of die hem getipt werden –of misschien zachtjes opgedrongen?. Zij die zichzelf uitnodigden ook? (want die waren er ook) Daar fotografeerde hij hen op zijn manier. Soms heel treffend. Rijk en arm, machthebbers en machtelozen, autochtonen en aangespoelden en ook wel enkele toevallige passanten, toeristen genaamd. "Schoon" en "minder schoon" volk, B.O.'s en ook enkele O.O's...Soms hadden ze een accessoire, een attribuut, bij.. Een ijverige Doris Vermote verzorgde voor Booz het plaatselijke ondersteuningswerk zodat alles vlotjes verliep.

De publicatie van het boek ging gepaard met een tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten. Hoeft het gezegd dat daar veel volk op af kwam? Even was het een lokale hype.

De tentoonstelling is voorgoed weg. Maar in het boek staan ze ongenadig vereeuwigd, die Oostendenaars van 1994.: de politici Jan Piers, Julien Goekint, Jan Christiaens, Reginald Moreels, Fernand Bourgois, Maurice Quaghebeur... De kunstwereld is er met criticus Hugo Brutin, kunstschilders Willy Bosschem, Michel De Roeck, Luc Martinsen, Jef Van Tuerenhout; de flamboyante muziekconférencier Michel Dutrieue, PMMK directeur Willy Van den Bussche. Horeca, handel en nijverheid zijn er met de Daue's ("Oostendse Compagnie/Kon. Villa"), Guido Dammekens ("Savarin"), José Linden. Mensen uit de stedelijke ambtenarij : Raphael Ghys (havenkapitein), Jef Decloedt (brandweercommandant), Johan Vandenabeele (stadssecretaris), Geert Declerck (directeur toerisme), Willy Denys (politie), Fernand Cuyper (chef stadsharmonie).

Op groepsbeelden trekken ijsventers, redders, leden van de stadsharmonie en de W.I.K.-band, ibisjongens, politiemannen en toeristen aan ons voorbij, afgewisseld met volkszangeres Lucy Loes en de intussen overleden Rode Madam, met Iwein Scheer (Kroegje en Paulusfeesten), Gerard Dangreau (fabrikant visconserven en notoir carnavalist) en de koetsier Fernand Eecloo genaamd "De Bakker". Zijn foto door Booz prijkte op de affiche... .. maar ook op Eecloo's doodsantje (+ 2000). Ook beiaardier Ephrem Delmotte en hotelmanager Marcel Van Geel zijn niet meer onder ons.

Dit is maar een kleine greep uit hetgeen "Oostendenaars" te bieden heeft. En ja, ook onze toenmalige ondervoorzitter Omer Vilain, en onze betreunde secretaris Jan Dreesen gingen zich eens goed zetten voor de foto.

De tentoonstelling is voorgoed weg. Eén foto rest er in de museumcollectie : die van de Lalemans, handelaars in gevogelte op het Mijneplein.

F. GEVAERT & F. HUBRECHTSEN, Oostende 14-18. Deel 1. Oostende onder de Duitse bezetting 1914-1918, Veurne (De Klaproos), 1995

F. GEVAERT & F. HUBRECHTSEN, Oostende 14-18. Deel 2. Oostende onder de Duitse bezetting 1914-1918, Koksijde, 1996.

Het abrupte einde van een tijdperk in beeld...

De auteurs, beide autoriteiten in de materie, leverden een uiterst boeiend tweedelig relaas over de Eerste Wereldoorlog in Oostende. Korte hoofdstukken behandelen de diverse aspecten van het krijgsgeweld zoals men het in Oostende heeft ervaren, maar ook verhalen en taferelen uit het dagelijks leven alhier. Het overvloedige fotomateriaal is ronduit voortreffelijk, het merendeel der foto's wordt hier voor het eerst gepubliceerd. Het is a.h.w. de levende illustratie bij het boeiende oorlogsdagboek van Aimé Smissaert dat ons tijdschrift (zeer onregelmatig) publiceert.

Alle Duitse Batterijen komen aan bod in deel 1 : Aachen, Beseler, Cecilie, Eylau, Friedrich, Gneisenau, Hindenburg, Tirpitz... (148-163) Verder o.a. zeldzame opnamen van het Lunapark (14-15), de badcabines die gebruikt werden als opvang voor vluchtelingen in de beginmaanden van de oorlog (14-15), het Atheneum (124-125) en het Albertpark op Mariakerke (156); vele straten uit de binnenstad met ofwel vernielingen, of met aanwezigheid van Duitse militairen.

Deel 1 bevat enkele onnauwkeurigheden in de situering van bepaalde straatbeelden. Deze worden in de corrigenda achteraan in deel 2 verbeterd. Wie die reflex niet maakt om te gaan kijken, krijgt dus onbewust verkeerde informatie mee.

Het zijn :

-p. 110 : De foto van de Kriegsmarinebücherei wordt niet gesitueerd. Ze bevond zich in de drukkerij/papierhandel Tempere hoek Kapellestraat/Ooststraat.

De gevel kant Ooststraat van Drukkerij Tempere is goed te zien op de foto blz. 124 in deel 2 : door beide foto's naast elkaar te leggen zien we duidelijk hoe de Kriegsbücherei zich situeerde in de stad, hoek Kapellestraat/Ooststraat, naast de Albertschool..

-p. 112 : de foto toont het Marie-Joséplein.

In deel 2 een foto van de weinig gefotografeerde 17 Oktoberstraat (18), de Albertschool (124-125), het Seeflugstation Flandern II (58-62), een merkwaardige opname van De Bolle (67), een bunker vóór het Hotel Osborne (176), opnieuw het Lunapark (22) en, na de Wapenstilstand, het bezoek van de Amerikaanse president Wilson (159-160).

Ook in deel 2 enkele onnauwkeurigheden :

-p.22, onder : de foto toont de Euphrosine Beernaertstraat. Dit is de straat die van onder links diagonaalsgewijs naar rechts boven loopt. De kapel die de rechterhelft van de foto domineert is niet de Dominikanenkerk maar de kapel van het O.L.V. College (gesloopt vroege jaren '80). De gebouwen op de voorgrond zijn achterhuizen van panden in de Aartshertoginnestraat tussen Euphrosine Beernaertstraat en Vindictivelaan.

-p. 77 : de niet gelocaliseerde foto's "Vrouwenhandwerk" zijn genomen in de gelagzaal van "Ons Achtrenhuis".

Met die twee boeken van GEVAERT & HUBRECHTSEN beschikt elke geïnteresseerde over een pak beeldmateriaal over Oostende tijdens W.O.I. Doen zij het nog eens over voor W.O.II???

Beide boeken vindt u in de Bibliotheek Kris Lambert in het fonds Ostendiana en in de uitleen onder het nr. OOST 927.5